



**LUNDS**  
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

## Exempel på tentamina i Praktisk filosofi: Grundkurs

I detta häfte hittar du exempel på tentamina som lämpar sig bra att öva sig på inför skrivningarna. Det är viktigt att vara medveten om att frågorna som kommer på tentamina kan variera från år till år.



LUNDS  
UNIVERSITET

Examinerande lärare: Dan E

Varje fråga betygssätts från 0-10. Siffrorna står för i hur hög grad mätt i tiotal procent som svaret uppfyller kvalitetskraven. 2 motsvarar alltså 20%, 8 motsvarar 80% och 10 motsvarar 100% nöjdhet med kvaliteten i svaret.

Bokstavsbetygen A till E bör alltså förstås i procentsatser. För att bli godkänt krävs att svaret till minst 50% uppfyller kvalitetskraven. A står för minst 90%, B för minst 80%, C för minst 70%, D för minst 60% och E för minst 50%.

Sammanlagt kan man alltså på **hela tentan** få 60. För A krävs minst 54, för B 48, för C 42, för D 36 och för E krävs minst 30.

Tentamen i praktisk filosofi:

Moralfilosofins historia

FPRA12, FPPA01 , FPRB04 ,

2015-10-02

Norman: *The Moral Philosophers*:

1. Förklara skillnaden mellan substantiell etik och metaetik. Vad menar Norman är förklaringen till att så många filosofer på 1900-talet företrädesvis sysslat med metaetik? Vad anser Norman om distinktionen?
2. Förklara vad Platons idélära går ut på. Vilken var Aristoteles' inställning till idéläran som grund för moralisk kunskap.
3. Redogör för Aristoteles' doktrin om den gyllene medelvägen.
4. Redogör för Humes teori om moraliska dygder.
5. Vad menar Norman när han säger att Kants universaliserbarhetskrav är ett konsistens- och opersonlighetskrav, men inget opartiskhetskrav?

Det tre artiklarna:

6. Harry G Frankfurt har en hierarkisk modell av viljan. Beskriv hans modell. När kan man tala om fri vilja enligt denna modell?

LYCKA TILL!

**Obs! Du måste uppvisa giltig legitimation!**

Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

# Tentamen

Kritiskt tänkande och tillämpad etik

**Kurs:** FPRA:12, FPPA01

**Datum:** 28 oktober 2019

**Examinerande lärare:** Henrik Andersson

**Maxpoäng:** 40p. För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32.  
För A krävs 36p.

---

**Språk:** svenska eller engelska.

## DEL A: TILLÄMPAD ETIK

- 1 (3p) Redogör för Singers jämlikhetsprincip och förklara varför den inte alltid leder till ett mer jämlikt utfall.
- 2 (3p) Vilken åsikt har Singer om frivillig eutanasi och hur motiverar han sin åsikt?
- 3 (4p) Vad anser Singer om att döda djur för att äta dem? Redogör för hans resonemang.
- 4 (5p) Hur argumenterar Singer för att vi har en skyldighet att hjälpa folk som lever i absolut fattigdom? Redogör för två möjliga invändningar som Singer presenterar och förklara hur han sedan bemöter dessa invändningar.
- 5 (5p) Vad är Singers åsikt om abort? Håller du med honom? Argumentera för din åsikt.

## DEL B: KRITISKT TÄNKANDE

1. (3p) Vilka kriterier ska man ha i åtanke när man utvärderar ett argument? Vad innebär det att premisserna lever upp till dessa kriterier? Ge även exempel på premisser som inte lever upp till kriterierna.
2. (4p) Redogör för två olika teorier om språklig betydelse samt förklara deras fördelar och nackdelar.
3. (4p) Redogör för tre olika typer av definitioner samt två metoder till att ge definitioner. Ge även exempel.
4. (3p) Förklara vad följande begrepp innebär. Ge även exempel:
  - (i) falsk dikotomi, (ii) analytiskt påstående (eng. analytic statement), (iii) sluttande planet (eng. slippery slope), (iv) ekvivokation, (v) guilt by association, (vi) tillräckliga villkor

5. (4p) Är följande argument deduktivt giltiga? Motivera ditt svar.

(i) Om djur saknar förmågan att känna smärta så får vi äta kött. Djur saknar inte förmågan att känna smärta och alltså så får vi inte äta kött.

(ii) Om abort är moraliskt försvarbart så är det moraliskt försvarbart att döda oskyldiga spädbarn. Men det är inte moraliskt försvarbart att döda oskyldiga spädbarn alltså är abort inte moraliskt försvarbart.

6. (2p) Vad är skillnaden mellan deduktiva argument och induktiva argument?

Lycka till!

# Tentamen

Kritiskt tänkande och tillämpad etik

**Kurs:** FPRA12 och FPPA01

**Datum:** 2 december 2019

**Examinerande lärare:** Henrik Andersson

**Maxpoäng:** 40p. För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32.  
För A krävs 36p.

---

**Språk:** svenska eller engelska.

## DEL A: TILLÄMPAD ETIK

- 1 (3p) Förklara likheter och skillnader mellan hedonistisk utilitarism och preferensutilitarism.
- 2 (3p) Förklara distinktionen Singer gör mellan "homo sapiens" och "person". Varför är detta en viktig distinktion att göra enligt Singer?
- 3 (3p) Vilken åsikt har Singer om frivillig eutanasi och hur motiverar han sin åsikt?
- 4 (3p) Redogör för principen om lika hänsyn till intressen och hur Singer använder den i sin diskussion om rasism.
- 5 (4p) Presentera Thomsons violinistexempel. Vad är poängen med exemplet? Vilken åsikt har Singer om det? Argumentera även för din åsikt.
- 6 (4p) Hur resonerar Singer när han säger att de rika nationerna har det största ansvaret för att stoppa klimatförändringen?

## DEL B: KRITISKT TÄNKANDE

1. (3p) Vad innebär det att ett argument har premisser som är:  
(a) acceptabla, (b) relevanta och (c) adekvata?  
Ge exempel på tre argument där det första argumentet inte har acceptabla premisser, det andra inte har relevanta premisser och det sista inte har adekvata premisser.
2. (2p) Vad innebär det för en definition att vara för vid och snäv, samt vad innebär det för en definition att vara cirkulär? Ge även exempel.
3. (4p) Redogör för två olika teorier om sanning samt förklara deras fördelar och nackdelar.
4. (4p) Vad bör man tänka på när man utvärderar ett argument där premissen hänvisar till en auktoritet?

Tentan fortsätter på nästa sida!

5. (4p) Är följande argument deduktivt giltiga? Motivera ditt svar.
- (a) Om det är förbjudet att döda friska spädbarn så lever vi i en totalitär stat. Om vi lever i en totalitär stat så bör vi göra väpnat uppror. Alltså om det är förbjudet att döda friska spädbarn så bör vi göra väpnat uppror.
  - (b) Om du är klimatskeptiker så upplever du befolkningsökningen som oproblematisk för miljön. Du är inte klimatskeptiker alltså så upplever du inte befolkningsökningen som oproblematisk för miljön.
6. (3p) Förklara vad följande begrepp innebär. Ge även exempel:
- (a) Analytiskt påstående (eng. analytic statement), (b) falsk dikotomi, (c) ekvivokation, (d) ad hominem, (e) åberopande till popularitet och (f) kausalitetsfelslut.

Lycka till!

## Tentamen Samhällsfilosofi – FPRA12:4

2022-05-13

Maxpoäng: 40p.

För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32p. För A krävs 36p.

### Del 1. Wolff

(Maxpoäng i del 1: 20p)

1. Redogör för Rousseaus tankar om hur ett demokratiskt samhälle bör se ut (2p). Rousseaus system har kritiserats av bland annat feministiska tänkare. Hur lyder denna kritik (2p)?
2. Beskriv skillnaden mellan Hobbes och Lockes idé om att alla människor är *jämlika* (2p). Vilka premisser utgår Hobbes respektive Locke ifrån när de beskriver tillvaron i naturtillståndet (2p)? Beskriv på vilket sätt Hobbes och Locke argumenterar för att tillvaron i naturtillståndet till slut skulle vara outhärdligt (4p)?
3. Vad menas med att sociala kontraktsteorin är en *voluntaristisk* teori (2p)? Redogör för minst två olika voluntaristiska strategier att rättfärdiga staten på (2p). Välj ut en av dessa voluntaristiska strategier och argumentera varför denna strategi är problematisk som ett rättfärdigande av staten (4p).

### Del 2. Halldenius

(Maxpoäng i del 2: 20p)

4. Beskriv skillnaden mellan *negativa* och *positiva* rättigheter (2p). På vilket sätt argumenterar Halldenius för att en liberal inte kan acceptera kollektiva rättigheter (2p)?
5. Redogör för idén om *frihet från dominans* (2p). Vilka för- och nackdelar finns det med frihet från dominans jämfört med andra frihetsbegrepp (4p)? Varför kan frihet från dominans inte vara ett liberalt frihetsbegrepp (2p)?
6. Både nyliberaler och socialliberaler anser att "faktorer bortom mänsklig handling är moraliskt neutrala". Vad menas med det (2p)? Nyliberaler och socialliberaler är eniga om att faktorer bortom mänsklig handling är moraliskt neutrala men resonerar olika kring vad detta innebär för en rättvis fördelning av resurser. Beskriv nyliberalens, respektive socialliberalens position i frågan (4p). Hur bör fördelningen av bördor och fördelar i samhället vara, enligt Ronald Dworkin (2p)?

Stort lycka till!

/Robert

# Omtentamen Samhällsfilosofi

2022-06-10

Maxpoäng: 40p.

För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32p. För A krävs 36p.

## Del 1. Wolff

(Maxpoäng i del 1: 26p)

1. Redogör för Rousseaus syn på den "naturliga/vilda" människan (2p). Hur argumenterar Rousseau för att tillvaron i naturtillståndet med tiden blir ohållbar (2p)?
2. Vad innebär demokrati som "majoritetsstyre" och vad finns det för problem med detta (2p)? Redogör för Platons alternativ till en demokratisk stat (2p). Vilken kritik kan riktas mot Platons system? Presentera minst två olika problem (4p).
3. På vilket sätt menar rättviseteoretiker som H.L.A. Hart att vi är skyldiga att lyda staten (2p)? Redogör för det utilitaristiska rättfärdigandet av staten (2p). Välj ut en av dessa teorier (dvs. antingen rättviseteorin *eller* utilitarismen) och argumentera varför denna teori är problematisk som ett rättfärdigande av staten (4p).
4. Redogör för två olika typer av positiv särbehandling (affirmative action) (2p). Presentera ett argument *för* och ett argument *mot* positiv särbehandling (4p).

## Del 2. Halldenus

(Maxpoäng i del 2: 14p)

5. Halldenus menar på att liberalismens kärna består av tre delar. Nämn dessa tre delar (3p) och redogör för vad de innebär (3p).
6. Tanken om rättigheter innehåller en idé om politisk jämlikhet. På vilket sätt tolkar en förespråkare av negativa rättigheter denna idé om jämlikhet (2p)? Beskriv hur en förespråkare av positiva rättigheter tolkar idén om jämlikhet (2p). Halldenus menar på att det finns ett sätt att lösa oenigheten mellan nyliberaler och socialliberaler i frågan om vilka rättigheter vi har. Redogör för Halldenus argumentation (4p).

Stort lycka till!

/Robert